

Силабус курсу «Філософія» для бакалаврів

Назва українською мовою	Філософія	
Назва англійською мовою	Philosophy	
Код	02 – культура і мистецтво	
Спеціальність	025 - Музичне мистецтво	
Фахова кваліфікація	Спів, Фортепіано, Музикознавство, Композиція, Оперно-симфонічне диригування, Хорове диригування, Оркестрові струнні інструменти, Оркестрові духові та ударні інструменти, Народні інструменти	
Освітня програма	Освітньо-професійна	
Рівень освіти	перший (бакалаврський) рівень	
Рік навчання	2 рік (3,4 семестри)	
Форма навчання	денна, заочна	
Кількість годин / кредитів ЕСТ	120/4	
Розподіл годин за видами занять	Лекційні і сем. заняття	Самостійні заняття
	30+30 годин - денна форма 10+10 годин – заочна форма	60 годин – денна форма 100 години – заочна форма
Контрольні заходи	екзамен – 4 семестр	
Статус дисципліни	обов'язкова; цикл загально-гуманітарних дисциплін	
Мова викладання	українська	

Кадрове забезпечення

Викладач, кафедра	Кафедра філософії і гуманітарних дисциплін Роджеро Олексій Миколайович orcid.org/0000-0002-7873-2389
Е-mail та інші контакти	alekseyrodgero@gmail.com +38 (094) 996 64 76

Цілі та предметні результати навчання

Цілі дисципліни	<p>Мета вивчення дисципліни полягає в наступному:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оволодіння загально-науковою методологією мислення; • формування та розвиток культури мислення; • оволодіння категоріально-понятійним апаратом вивчення, принципами аналізу тенденцій, механізмів, закономірностей, практичного застосування сучасного наукового знання; • формування науково і загальнокультурного обґрунтованого світогляду.
Загальні компетентності	Загальні компетентності (за освітньою програмою): ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно,

(ЗК)	<p>так і письмово.</p> <p>ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 12. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 16. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Спеціальні компетентності (за освітньою програмою):</p> <p>СК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.</p> <p>СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.</p> <p>СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.</p> <p>СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.</p> <p>СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.</p> <p>СК 15. Здатність здійснювати редакторську / менеджерську/ лекторську/ аранжувальну / звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.</p> <p>СК 16. Здатність використовувати засоби масової</p>
------	---

	<p>інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.</p> <p>СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.</p>
<p>Програмні результати навчання (РН)</p>	<p>Результати навчання (за освітньою програмою):</p> <p>РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.</p> <p>РН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.</p> <p>РН 6. Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової / творчої проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи / підготовки програми публічного концертного виступу відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.</p> <p>РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / менеджерській / лекторській / звукорежисерській практичній діяльності.</p> <p>Поглиблені для курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вміння аналізувати і застосовувати найбільш значні філософські концепції минулого та сучасності для створення актуальних виконавських інтерпретацій; • здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми науково-дослідної роботи; • підтримувати індивідуальність та виховувати оригінальність, авторську самостійність наукового мислення.
<p>Вимоги до підготовки слухачів (міждисциплінарні зв'язки, що сприяють вивченню дисципліни)</p>	<p>У структурно-логічній схемі дисципліна «Філософія» вивчається на етапі підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» і є дисципліною, що забезпечує формування фундаментальних світоглядних та загальнонаукових засобів мислення та використання філософського категоріально-понятійного апарату і сукупності філософських принципів і методів для вирішення складних і актуальних проблем сучасного соціального і культурного життя.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>ТЕМА 1. Філософія, її походження, проблематика та функції.</p> <p>ТЕМА 2. Міфологія як історичний тип світогляду.</p> <p>ТЕМА 3. Парадигми філософії. Західна філософія.</p> <p>ТЕМА 4. Основні риси античної філософії.</p> <p>ТЕМА 5. Стиль мислення і особливості середньовічної філософії.</p> <p>ТЕМА 6. Гуманізм і натурфілософія епохи Відродження.</p> <p>ТЕМА 7. Раціоналізм і емпіризм філософії Нового часу.</p> <p>ТЕМА 8. Філософія Просвітництва.</p> <p>ТЕМА 9. Класична німецька філософія.</p> <p>ТЕМА 10. Зарубіжна філософія 19-20 ст.</p> <p>ТЕМА 11. Українська філософія як культурно-історичний</p>

	<p>феномен.</p> <p>ТЕМА 12. Проблема буття.</p> <p>ТЕМА 13. Проблема свідомості.</p> <p>ТЕМА 14. Основні проблеми вчення про пізнання.</p> <p>ТЕМА 15. Наука та наукове пізнання.</p> <p>ТЕМА 16. Людина та її місце у світі.</p> <p>ТЕМА 17. Особливості соціальної дійсності та її пізнання.</p> <p>ТЕМА 18. Природа і суспільство. Основні сфери суспільного життя.</p> <p>ТЕМА 19. Суспільство, культура, мистецтво.</p> <p>ТЕМА 20. Культура і цивілізація: сучасність і майбутнє.</p>
<p>Теми семінарів</p>	<p>Семінар 1. Діалог Платона «Федр».</p> <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діалог як літературний жанр та особливості платонівських діалогів. 2. Софістичне мислення та його відмінність від справжньої філософської думки. 3. Розгляд Платоном питання про безсмертя душі. 4. Платонівська класифікація соціальних ролей відповідно ступенів розвитку людської душі. 5. Філософське розуміння любові (кохання, Еросу) у Платона. 6. Платон про зв'язок Еросу і художньої творчості. <p>Семінар 2. Діалог Платона «Держава».</p> <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Платон про причини існування держави. 2. Зразок досконалої держави та її характерні ознаки у соціально-політичному вченні Платона. 3. Загальний устрій досконалої держави. 4. «Символ печери» та його філософський смисл для платонівського вчення про ідеї. 5. Платонівське розуміння мистецтва з точки зору його теорії ідей. 6. Роль і призначення мистецтва у досконалій державі. 7. Погляди Платона на мелічну поезію та музичні інструменти. <p>Семінар 3. «Політика» Аристотеля.</p> <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація типів і форм соціально-політичного устрою держави у Аристотеля. 2. Уява Аристотеля про найкращу форму політичного устрою. 3. Цілі виховання вільних громадян по Аристотелю та місце мистецтва у цьому процесі. 4. Обґрунтування Аристотелем морально-виховничого впливу музики на людину. 5. Ставлення Аристотеля до задач і цілей музичного виховання і відмінність його поглядів на це питання від платонівських. 6. Приклади і контекст використання поняття «очищення» (катарсис) у «Політиці».

	<p>Семінар 4. «Сповідь» Августина.</p> <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сповідь і її місце серед інших літературних форм і жанрів. 2. Сповідь як феномен релігійного життя і як морально-психологічне явище. 3. Проблема іменування Бога у християнській теології та її вирішення Августином. 4. Проблема творіння та розуміння взаємовідносин Бога і світу у християнстві (способи вирішення цієї проблеми у «Сповіді»). 5. Проблема часу як проблема філософії та природознавства. 6. Специфіка постановки проблеми часу у Августина. 7. Час як умова буття музичного твору. <p>Семінар 5. «Промова про гідність людини Дж.Піко делла Мірандоли.</p> <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні характеристики світського гуманізму епохи Відродження. 2. Гуманізм як світогляд та його історичні різновиди. 3. Перехід від теократичної картини світу Середньовіччя до антропоцентричної картини світу епохи Відродження. 4. Принцип єдності макро- і мікrokосмосу. 5. Відмінність традиційного біблійного розуміння природи людини від ренесансного розуміння. 6. Сутність кризи гуманістичного світогляду у пізньому Відродженні. <p>Семінар 6. «Теологічно-політичний трактат» Спінози.</p> <p>Теми рефератів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проблема взаємовідносин релігійної віри та політики в історії суспільства. 2. Проблема свободи совісті в епоху буржуазних революцій та в подальшій історії людства. 3. Розуміння Б.Спінозою принципової відмінності свободи мислення і свободи висловлення. 4. Б. Спіноза про роль держави в забезпеченні прав і свободи людини. 5. Існуючі технології керування свідомістю та поведінкою людей у сучасному суспільстві.
<p>Дидактичні методи</p>	<p>Методами навчання є лекції та семінарські заняття, інтерактивні заходи, презентації, обговорення, перегляд філософських творів, перш за все першоджерел; семінарські заняття передбачають реферативну презентацію, дискусію, коментарі першоджерел.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі може використовуватись віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom; комунікаційна платформа</p>

	Zoom, Meet та ін.. Поточна комунікація з викладачем здійснюється через месенджери чи електронну пошту (за вибором академічної групи).
Література основна	<ol style="list-style-type: none"> 1. Александрова О.В. Філософія Середніх віків та доби Відродження: Підручник. Київ, 2002. 172 с. 2. Вступ до філософії в конспективному викладі / за ред. Г.І. Волинки. Київ, 1995. 3. Горський В.С. Історія української філософії. Курс лекцій. Київ, 1996. 4. Історія укр. філософії: Підручник. К.: Академвидав, 2008.- 624 с. 5. Історія філософії України. Хрестоматія. Київ, 1993. 6. Історія філософії: Підручник: У 2 т. / В.І. Ярошовець, Г.Є. Аляев, І.В. Бичко та ін.; За ред. В.І. Ярошовця. Київ, 2008. 7. Конотоп Л.Г., Швед З.В. Слов'янська релігійна філософія: головні особливості та динаміка руху ідей: Навч. посіб. К.: Літера ЛТД, 2006. - 320 с. 8. Кушаков Ю.В. Нариси з історії німецької філософії Нового часу: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 572 с. 9. Пролєєв С.В. Історія античної філософії. Київ, 2001. 10. Роджеро О.М.. Курс лекцій з філософії: Наближення до Платона. Навчальний посібник. Одеса, 2016. 250с. 11. Філософія ХХ століття / за ред. Г.І. Волинки. Київ, 1994. 12. Філософія Стародавнього світу / за ред. Г.І. Волинки. Київ, 1993. 13. Філософія. Навчальний посібник. Курс лекцій / за ред. І.Ф. Надольного. Київ, 1997. 14. Філософія: Курс лекцій. Навч. посібник / Бичко І.В. та ін. Київ, 1991. 15. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення): навч. посібник. /за ред. акад. НАН України Л. В. Губерського. К.: Знання, 2009. - 621 с. 16. Чижевський Д.І. Історія української філософії. Київ, 1993. 17. Читанка з історії філософії у 6-ти книгах / під ред. Волинки Г. І. Київ, 1992. <p>Першоджерела:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Платон. Держава. Київ: Основи, 2000. 355 с. 2. Платон. Федр // Платон. Діалоги. Київ: Основи, 1999. 395 с. 3. Аристотель. Політика. Київ: Основи, 2000. 239 с. 4. Святий Августин. Сповідь. Київ: Основи, 1999. 319с. 5. Пікоделла Мірандола Дж. Промова про гідність людини // Всесвіт, 2014, №11-12. С.38-63. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Giovanni_Pico_della_Mirandola/Promova_pro_hidnist_liudyny.pdf 6. Спіноза Б. Теологічно -політичний трактат. Харків: Фоліо, 2018. 410с.
Додаткова література	1. Андрос Є.І. Інтелект у структурі людського буття. К.:

	<p>Стилос, 2010. 357 с.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Діденко В.Ф. Філософія: ескізи для самопідготовки: Навчальний посібник. К.: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2006. 208 с. 3. Добронравова І. С., Білоус Т.М., Комар О.В. Новітня філософія науки: підруч. для студ. філос. фак. ун-тів і аспірантів (для склад, канд. іспиту з філос. та філос. науки). К.: Логос, 2009. 244 с. 4. Історія філософії. Словник / За заг. ред. В.І. Ярошовця. К.: Знання України, 2006. 1200 с. 5. Кебуладзе, В.І. Феноменологія: Навч. посіб. К.: ТОВ ППС-2002, 2005. 118 с. 6. Кримський С.Б. Про софійність, правду, смисли людського буття: Збірник науково-публіцист. і філософських статей. Київ, 2010. 464 с. 7. Попович М. Бути людиною. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2011. 223 с. 8. Філософська антропологія: словник. / Під ред. Н.В. Хамітова. К.: КНТ, 2011. 472 с. 		
Технічне забезпечення	Облаштована відповідними меблями аудиторія; доступ до інтернет; доступ до платформи Zoom; основна і додаткова література.		
Сума стартових балів та балів за екзамен/залік переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:			
Метод оцінювання	Кількість	Мінімальна оцінка в балах	Максимальна оцінка в балах
Екзамен	1	60	100
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
90 – 100	A	відмінно	
82 - 89	B	дуже добре	
74 - 81	C	добре	
64 - 73	D	задовільно	
60 - 63	E	достатньо	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Політика курсу			
Правила взаємодії	Політика навчальної дисципліни визначається положенням ОНМА імені А.В. Нежданової щодо організації освітнього процесу.		
Додаткова інформація	Силабус оновлено та обговорено на кафедрі філософії та гуманітарних дисциплін (протокол №10 від 03.07.2023), погоджено колегією забезпечення якості освіти (протокол № 3 від 03.07.2023), розглянуто на засіданні Науково-методичної ради (Протокол №6 від 03.07.2023) та затверджено на засіданні Вченої ради Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової (Протокол		

